



Monumentnummer*: 521315

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82668/69

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vught Vught Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vught

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vught K 677

Omschrijving**

Inleiding

Het KLOOSTER en BEJAARDENTEHUIS "Marienhof" is gelegen langs de westelijke zijde van het Mariaplein. Het pand werd tussen 1939 en 1941 gebouwd in opdracht van de zusters Franciscanessen uit Oirschot, die er een bejaardentehuis voor welgestelde dames in vestigden. Het ontwerp van het in Traditionalistische stijl opgetrokken gebouw is van de hand van A.J. Kropholler. Achter het klooster/bejaardentehuis een tuinaanleg naar ontwerp van de Bossche tuinarchitect Buis.

Heden is het gebouw nog steeds in gebruik als bejaardentehuis; de kloosterfunctie is echter sinds 1968 vervallen. In 1973 werd het bejaardentehuis gerenoveerd en gemoderniseerd: hierbij werd een aantal van de kleinere wooneenheden vergroot.

Omschrijving

Het onderkelderde pand heeft een globaal rechthoekige plattegrond met aan de rechterzijde de kapel met een driezijdige sluiting. Het gebouw telt twee bouwlagen onder een zadeldak gedekt met verbeterde Hollandse pannen. Het dak van de kapel is gedekt met leien en heeft aan de voorzijde een sterk uitkragende stenen goot op klossen. Boven de keuken, links van de kapel een grote bakstenen schoorsteen. De kapel heeft aan de voorzijde boven het dak een zeshoekige houten dakruiter. Het kloostergebouw heeft een symmetrische opbouw en telt negen traveen. De gevels zijn opgebouwd uit baksteen, met natuurstenen elementen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



In de voorgevel (oostgevel) bestaat de middelste travee uit de ingangspartij, die wordt gemarkeerd door een portiek met rondbogen, aan de voorzijde voorzien van overhoeks geplaatste penanten en bekroond met obelisk. Boven de boog aan de voorzijde een tegeltableau met de naam "Marienhof". De ingang wordt gevormd door een dubbele houten paneeldeur met vensters, bereikbaar via een laag stenen trapje. Aan weerszijden van de ingangspartij afwisselend traveeën met en zonder erker. De kamers op begane grond en verdieping zijn voorzien van zesruits ramen met een bovenlicht bestaand uit klapraam met glas-in-lood. Hiertussen kleine, smalle vensters met klapraam ter hoogte van de badkamers. Boven de erkers balkons met naar buiten openslaande houten deuren met glas-in-lood bovenlicht, met aan weerszijden hiervan smalle vensters. De balustrades van deze balkons zijn voorzien van ornamentale kruisvormige openingen, die het metselverband volgen. De zolderverdieping heeft aan de voorzijde grote dakkapellen met twee vensters en een tuitgevel, voorzien van een natuurstenen dekljst. Aan de rechterzijde de kapel: de eigenlijke kapelruimte ligt ter hoogte van de eerste verdieping van het kloostergebouw, hieronder bevinden zich de eet- en recreatiezaal, de dienstruimtes en de keuken. Deze vertrekken hebben stolpvensters met een vierruits glas-in-lood bovenlicht. De kapel is voorzien van hoge lancetvensters met glas-in-loodramen. Onder het dak van de kapel loopt een boogfries. In het midden van de koorsluiting een rond venster met glas-in-lood. Hieronder is een door de parochie O.L.V. Maria Middelaars alle Genaden geschonken terracotta Mariabeeld ingemetseld. Hieronder een natuurstenen gedenksteen met de tekst: "Parochia Jubilans Conventui Intransi" en jaartalsteen (A.D. MCMXL).

De korte zuidgevel is sober vormgegeven en heeft net als de oostgevel stolpramen met glas-in-lood bovenlicht. In het midden een eenvoudige deur, die toegang geeft tot de gang. Op de zolderverdieping twee kleine, gekoppelde vensters. De tuitgevel wordt bekroond door een natuurstenen dekljst.

De achtergevel(westgevel) kijkt uit op de tuin van het klooster. Ook hier hebben de kamers stolpvensters met glas-in-lood bovenlicht. In het midden van de achtergevel de glas-in-lood-ramen van het trappenhuis. Hieronder de boogvormige tuiningang, toegankelijk via een bakstenen trap. Deze is voorzien van een ijzeren deur met vensters en zij- en bovenlichten met glas-in-lood. De zolderverdieping is aan de achterzijde voorzien van kleine, eenvoudige dakkapellen. Boven het trappenhuis een uitbouw onder schilddak voor de lift. Ter hoogte van het tweede trappenhuis, dat toegang geeft tot de kapelruimte, zijn smalle, hoge lancetvensters aangebracht. De kapelruimte zelf heeft in de achtergevel een roosvenster. Hieronder een deels eenlaags, deels tweelaags aanbouw onder plat dak voor de keuken en dienstvertrekken: de eenlaags aanbouw voor het washuis is later verbreed en tevens hebben er hier enige wijzigingen in de venster- en deurindeling plaatsgevonden.

In de noordgevel van de kapel een travee-indeling met gekoppelde lancetvensters tussen naar boven toe trapsgewijs verjongende steunberen. Hieronder, ter hoogte van de eetzaal gekoppelde stolpvensters. Aan de voorzijde van het kloostergebouw loopt langs het plein een laag bakstenen muurtje met ezelsrug. Aansluitend aan de linkerzijde een ijzeren sierhek, dat toegang geeft tot de tuin.

In het interieur is de oorspronkelijke dispositie voor een groot deel onaangetast gebleven en vinden we nog een groot aantal oorspronkelijke interieurelementen. Het bejaardentehuis heeft over de gehele lengte een centrale gang, met aan weerszijden hiervan de kamers. De kamers van het bejaardentehuis, die bestaan uit een kleine hal met keukentje, een woonkamer, slaapkamer en kleine badkamer, zijn nauwelijks gewijzigd. Wel is een aantal kleine wooneenheden, voorheen bestaand uit een gecombineerde zit- en slaapkamer, vergroot. De kamers voor de zusters bevonden zich op de zolderverdieping: hier hebben enige wijzigingen in de indeling plaatsgevonden.

In de gangen houten en tegellambriseringen en houten balkenplafonds. In de gangen en het trappenhuis bogen in schoon metselwerk (wanden verder gewit), met zandstenen geboortestenen. In het centrale trappenhuis een houten trap en glas-in-loodramen naar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



ontwerp van J. Frenken uit 1956. Bijzonder is de aankleding van de kapel: In deze éénbeukige ruimte wordt het koor gemarkeerd door een lancetboogvormige triomfboog.

Tegenover het koor een tribune, rustend op een lancetboog. De kapel heeft een open kap, ondersteund door natuurstenen/bakstenen consoles, wanden in schoon metselwerk, gedeeltelijk opgebouwd uit geglazuurde bakstenen. Ingang met zware houten deur onder spitsboog, daarin een tegeltableau met anker en Alpha/Omega-symbolen. Boven de deur die naar de sakristie leidt een ingemetselde driehoekige klok. Meubilair, zoals kerkbanken, hoogaltaar, preekstoelen en kroonluchter naar ontwerp van Kropholler.

Waardering

Het klooster en bejaardentehuis "Marienhof" is van algemeen belang en bezit cultuurhistorische waarde als uitdrukking van sociaal-economische en geestelijke ontwikkelingen. Het illustreert de wijze waarop de R.K. kerk tussen de twee wereldoorlogen in de samenleving integreerde. Het object is van architectuurhistorisch belang vanwege de traditionalistische bouwstijl en vanwege de plaats die het inneemt binnen het oeuvre van de architect A.J. Kropholler. Het object bezit ensemblewaarde wegens de bijzondere wijze van inrichting. Het object is van belang vanwege de architectonische gaafheid. Tot slot is het object van belang vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Klooster

Begraafplaats